

Natuur.oriolus

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Retouradres: Natuurpunt,
Coxiestraat 11, 2800 Mechelen

VLAAMS DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ORNITHOLOGIE | JANUARI-FEBRUARI-MAART 2018 | JG 84 | NR 1
NATUURPUNT | COXIESTRAAT 11 | B-2800 MECHELEN

natuurpunt
Studie

Identiteit Blauwvoet
ontrafeld

1

Groene Bijeneter,
nieuw voor België

17

Broedgeval Hop

21

Schaarse vogels najaar 2017

› Simon Feys

› Vaal Stormvogeltje *Oceanodroma leucorhoa*. 6 oktober 2017. Nieuwpoort (W) (Foto: Filip De Ruwe)

De eerste **Wilde Zwaan** *Cygnus cygnus* van het najaar werd op 7 sep gemeld bij Mechelen. **Krooneenden** *Netta rufina* werden van 6 locaties doorgegeven, behalve 2 mannetjes op 15 okt bij Brugge betroffen het allemaal solitaire vogels. Op 5 locaties werden **Witoogeenden** *Aythya nyroca* gezien, enkel in het dal van de Grensmaas bij Lanaken waren 2 vogels aanwezig. Langsvliegende **IJseenden** *Clangula hyemalis* werden op 6 okt opgemerkt langs Oostende en De Panne (telkens 2 mannetjes), op 29 okt langs Middelkerke en De Panne en op 31 okt langs Nieuwpoort. Pleisterende vogels zaten vanaf 23 nov in de Verdrongen Weide bij Ieper en vanaf 25 nov bij Maasmechelen. De eerste **Parelduikers** *Gavia arctica* vlogen op 8 okt langs de kust, het hoogste aantal betrof de 9 exemplaren die op 28 okt langs De Panne trokken. De eerste **IJsdruiker** *G. immer* vloog dan weer langs Middelkerke op 14 sep. Daarna werden nog vogels gezien op 6 okt langs De Panne, op 12 nov langs Oostende en Blankenberge en vanaf 23 nov pleisterde een exemplaar op de Spuikom bij Oostende. Afgelopen najaar werden nog eens redelijke aantallen **Vaal Stormvogeltjes** *Oceanodroma leucorhoa* gezien, het hoogste aantal bedroeg de 32 vogels die op 29 okt langs de telpost van De Panne vlogen. Topdagen voor **Grauwe Pijlstormvogel** *Puffinus griseus* waren vooral weggelegd voor De Panne, met 29 langsvliegende vogels op 14 sep en 22 exemplaren op 5 okt. **Vale Pijlstormvogels** *Puffinus mauretanicus* werden nog gezien op 13 sep langs Oostende, op 14 sep langs Blankenberge

en Middelkerke en op 16 sep langs Raversijde. **Roodhalsfuten** *Podiceps grisegena* werden op 6 locaties waargenomen, waaronder 2 langsvliegende in Blankenberge op 5 okt en 2 op de Spuikom van Oostende tussen 12 en 19 oktober. Een dode vogel werd op 14 oktober gevonden op het strand van Oostduinkerke. **Kuifduikers** *P. auritus* zwommen van 26 sep t.e.m. 22 nov op de Put van Vlissegem, op 19 nov in de Achterhaven van Zeebrugge en op 26 nov in de haven van Oostende. De groep van 18 **Zwarte Ooievaars** *Ciconia nigra* over Meeuwen/Helchteren op 10 sep was de grootste groep van het najaar, de laatste van het jaar vloog op 14 okt over Bree. De laatste 2 **Woudaapjes** *Ixobrychus minutus* vlogen op 23 sep over Kuringen. **Kwakken** *Nycticorax nycticorax* werden doorgegeven vanuit 4 locaties. De hoogste aantallen **Koereigers** *Bubulcus ibis* werden ook nu weer in de IJzervallei geteld, met 15 vogels op 21 en 28 okt. Op 27 okt werd nog een late **Purperreiger** *Ardea purpurea* gezien in het Groot Rietveld bij Kallo. Langs de kust werden een 5-tal **Kuifaalscholvers** *Phalacrocorax aristotelis* gemeld, de enige vogel in het binnenland werd op 31 okt en 26 nov waargenomen bij Doel. Tot 17 sep bleven er nog 3 **Slangenarenden** *Circus gallicus* aanwezig op het Groot Schietveld bij Brecht, t.e.m. 25 sep nog 2, het laatste exemplaar werd daar nog gezien op 11 okt. Elders werd de soort waargenomen op 2 sep bij Meeuwen en op 10 sep bij Koersel. Met 9 exemplaren werden deze periode meer **Steppiekiekie** *Circus macrourus* dan **Grauwe Kiekie** *C. pygargus* gezien.

▶ Rosse Franjepoten *Phalaropus fulicarius*. 29 oktober 2017. Nieuwpoort (W) (Foto: Filip De Ruwe)

De laatste Grauwe vloog op 22 sep bij Riemst. De laatste **Zwarte Wouw** *Milvus migrans* vloog op 25 okt over Averbode. Met meldingen van meer dan 15 locaties lijkt de **Zeearend** *Haliaeetus albicilla* stilaan een vrij normale najaarsgast te worden. De eerste van een tiental **Ruigpootbuizerds** *Buteo lagopus* werd op 8 okt gemeld uit Uitkerke. Er waren ringvangsten van **Kwartelkoningen** *Crex crex* op 22 en 25 sep te Antwerpen-Noord. Een roepende vogel werd op 19 okt gemeld uit Leefdaal. Het laatste **Porseleinhoen** *Porzana porzana* zat op 2 okt bij Oudenburg. De eerste groep van 15 **Kraanvogels** *Grus grus* vloog op 16 sep over Schoten. Echte topdagen bleven dit najaar uit, de grootste groep bestond uit 67 vogels en vloog op 28 okt over Antwerpen. Een **Steltkluit** *Himantopus himantopus* was nog t.e.m. 22 nov aanwezig bij Oudenburg. De grootste groep **Morinelplevieren** *Charadrius morinellus* telde 5 vogels en vloog op 17 sep over telpost de Kristallijn bij Lommel. De laatste van het najaar vloog op 6 nov over de telpost van Kooigem. Op 17 sep pleisterde een **Gestreepte Strandloper** *Calidris melanotos* bij De Haan.

De eerste **Rosse Franjepoot** *Phalaropus fulicarius* van het najaar zat op 22 sep bij Kieldrecht. Daarna werd de soort enkel nog langs de kust gezien, met als dagmaximum 9 vogels op 29 okt langs Middelkerke. Op 6 dagen werden langsvliegende **Vorkstaartmeeuwen** *Xema sabini* geteld. Pleisterende **Reuzensterns** *Hydroprogne caspia* waren er op 6 en 7 sep in Nieuwpoort (op de laatste datum waren 2 vogels aanwezig) en op 24 sep op het sterneneiland in Zeebrugge (deze vogel droeg een rode kleurring en was vermoedelijk afkomstig uit Zweden). Overtrekkende vogels werden gezien op 14 sep langs Blankenberge, op 5 okt langs Oostende en op 17 okt langs Koksijde. Op 1 okt was er nog een waarneming van een **Witwingstern** *Chlidonia hybrida* bij Doel. Het dagmaximum voor **Middelste Jagers** *Stercorarius pomarinus* klokte af op 15 vogels op 14 sep langs Middelkerke. **Kleinste Jagers** *S. longicaudus* werden op 7 dagen gemeld, het dagmaximum bedroeg 5 vogels op 14 sep langs Middelkerke. **Kleine Alken** *Alle alle* pleisterden op 10 okt bij Oostende en op 10 nov bij Zeebrugge. Langsvliegende exemplaren werden gezien op 28 okt bij De Panne, op 29 okt bij Middelkerke en Blankenberge (daar 3 vogels), op 30 okt bij Blankenberge en op 12 nov bij Zeebrugge en Blankenberge. Op 13 nov werd een dood exemplaar gevonden bij Oostende. Een **Papegaaiduiker** *Fratercula arctica* vloog op 6 okt langs De Panne. **Oehoe's** *Bubo bubo* werden

doorgegeven vanuit 6 locaties en ook **Hoppen** *Upupa epops* werden op 6 plaatsen waargenomen. De laatste **Draaihals** *Jynx torquilla* van het najaar zat op 16 okt bij Mechelen. Tussen 2 sep en 21 okt werden nog 10 **Roodpootvalken** *Falco vespertinus* waargenomen. De eerste **Klapekster** *Lanius excubitor* van het najaar zat op 26 sep in De Liereman bij Arendonk. In de ruime omgeving van Sint-Agatha-Rode werden nog regelmatig 2 **Raven** *Corvus corax* waargenomen, daarnaast waren er meldingen uit Emblem op 8 okt, uit Destelbergen op 17 okt en uit Postel op 30 okt. Met slechts 3 waarnemingen waren **Pestvogels** *Bombus garrulus* afgelopen najaar dun gezaaid: op 4 en 6 nov werd telkens 1 vogel gezien in Brecht en Nieuwpoort en op 14 nov vloog een groepje van 7 over te Doel. De eerste **Buidelmees** *Remiz pendulinus* werd waargenomen op 1 okt in Haasrode, het hoogste aantal bedroeg 3 vogels in Zandvliet en Kruike. **Kuifleeuweriken** *Galerida cristata* werden gemeld uit 9 km-hokken aan de Westkust, op 15 okt vloog ook een vogel in noordoostelijke richting over De Haan. **Pallas' Boszangers** *Phylloscopus proregulus* zaten op 2 en 3 nov in Oostende, op 8 nov in Herselt (ringvangst), op 11 nov in Drongen, op 14 nov in Wijgmaal en op 19 nov in Brakel en Middelkerke. Na het uitzonderlijke najaar voor **Bladkoningen** *P. inornatus* in 2016 was 2017 weer een vrij normaal najaar voor de soort: er waren meldingen uit 74 km-hokken (in 2016 waren dat er maar liefst 139). De eerste vogels werden gezien op 20 sep. **Graszangers** *Cisticola juncidis* bleven zeer zeldzaam, met enkel waarnemingen op 3 sep in Knokke en van 27 sep t.e.m. 1 okt bij Stalhille. Met slechts 5 waarnemingen (bovenop de 2 in augustus) was het een zwak jaar voor **Sperwergrasmus** *Sylvia nisoria*. In de Zwinbosjes bleef een exemplaar t.e.m. 26 nov aanwezig, waarmee het één jaar oude record van laatste najaarsgeval met een week werd verbroken. De eerste van ruim 20 **Grote Piepers** *Anthus richardi* vloog op 18 sep over de telpost van Kooigem. De laatste **Duinpieper** *A. campestris* vloog op 29 sep over Heusden-Zolder. De eerste van ruim 25 **Roodkeelpiepers** *A. cervinus* vloog op 21 sep over Oostende. De laatste van nog zo'n 20 **Ortolanen** *Emberiza hortulana* trok op 29 sep over Destelbergen. De eerste **Sneeuwgor** *Plectrophenax nivalis* werd pas op 15 okt waargenomen bij Berlare, de grootste groep van het najaar telde slechts 6 vogels en werd gezien op 15 nov bij Bredene.

Simon Feys, simonfeys@yahoo.com